

**MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE
MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG**

***RAPORT DE ACTIVITATE
pentru anul 2021***

NR: 373/ 09.05.2022

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

CUPRINS

1. <i>Introducere</i>	3
2. <i>Misiune</i>	3
3. <i>Domenii principale de activitate</i>	4
4. <i>Parteneri naționali</i>	4
5. <i>Parteneri internaționali</i>	4
6. <i>Activități desfășurate în anul 2021</i>	6
6.1. <i>Programul Național de Sănătate Mintală și Profilaxie în Patologia Psihiatrică</i>	6
6.2. <i>Activități de comunicare cu instituții publice și private</i>	11
6.3. <i>Proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă</i>	12
6.4. <i>Activitatea în domeniile contabilitate, financiar, salarizare și achiziții publice</i>	19
6.5. <i>Alte activități</i>	21

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

Introducere

Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog s-a înființat ca instituție publică de specialitate, cu personalitate juridică conform Hotărârii Guvernului nr. 1424 din 18 noiembrie 2009 și Hotărârii Guvernului nr. 625 din noiembrie 2017.

Centrul se află în subordinea Ministerului Sănătății și asigură coordonarea, implementarea și evaluarea la nivel național a politicilor de sănătate mintală.

Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog cooperează cu direcții din Ministerul Sănătății (Direcția Financiară Buget și Contabilitate, Direcția Generală Asistență Medicală, Medicină de Urgență și Programe de Sănătate Publică, Cabinet Secretar General, Direcția Relații cu Presa, Afaceri Europene și Relații Internaționale), Comisia de Psihiatrie și Psihiatrie Pediatrică a Ministerului Sănătății, spitale de monospecialitate, secții și compartimente de psihiatrie din cadrul spitalelor generale, centre de sănătate mintală adulți și copii, Direcții de Sănătate Publică Județene și a Municipiului București, Agenția Națională Antidrog, organizații neguvernamentale de profil, fiind o permanentă sursă de expertiză, analize și recomandări pentru decidenți.

Menționăm ca prin HG 625 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1.424/2009 privind înființarea, organizarea și funcționarea Centrului Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog, publicată în Monitorul Oficial nr.717 din 05.09.2017, a fost aprobată o nouă *Structură Organizatorică* ce cuprinde mai multe compartimente de specialitate. Astfel au fost înființate *Compartimentul de Politici de Sănătate Mintală și Compartimentul Monitorizare Servicii și Programe de Sănătate Mintală*.

Misiune

Misiunea noastră este de a contribui la dezvoltarea unui sistem de sănătate mintală, prin dezvoltarea și implementarea de politici, programe și proiecte în domeniul sănătății mintale astfel încât fiecare cetățean să aibă acces la îngrijiri medicale de calitate în funcție de nevoile specifice.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

Domenii principale de activitate

1. Elaborarea politicilor și legislației din domeniul sănătății mintale.
2. Instruire și educație medicală continuă pentru personalul mediu și superior în sănătate mintală.
3. Sprijinirea proiectelor de dezvoltare a serviciilor de sănătate mintală.
4. Asigurarea asistenței tehnice și a managementului la nivel național al Programului Național de Sănătate Mintală și Profilaxie în Psihiatria Pediatrică.
5. Accesarea și derularea unor programe și proiecte cu fonduri externe nerambursabile.

Parteneri naționali

Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog are ca parteneri naționali cu care derulează în comun programe și proiecte la nivel național și internațional: Reprezentantul Permanent al României la UE, Ministerul Sănătății, Comisia de Psihiatrie și Psihiatrie Pediatrică a Ministerului Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Justiției, Ministerul Administrației și Internelor; Ministerul Afacerilor Externe; Colegiul Medicilor din România, Colegiul Psihologilor din România, Direcțiile de Sănătate Publică Județene și a Municipiului București, Casele Județene de Asigurări de Sănătate și a Municipiului București, Universitățile de Medicină și Farmacie prin catedrele de psihiatrie, ALIAT (Alianța pentru Lupta Împotriva Alcoolismului și Toxicomaniilor), Institutul Național de Sănătate Publică, Asociația Romană de Psihiatrie și Psihoterapie (ARPP), Școala Națională de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București, Universitatea Babeș Bolyai Cluj-Napoca, OMS - reprezentantul pentru România al Biroului Regional Europa.

Parteneri internaționali:

Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog are ca parteneri internaționali cu care derulează în comun proiecte la nivel internațional:

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- ORGANIZAȚIA MONDIALĂ A SĂNĂTĂȚII - DEPARTAMENTUL DE SANATATE MINTALA DG SANCO - DEPARTAMENTUL DE SĂNĂTATE MINTALĂ
- SOUTH EAST EUROPEAN NETWORK FOR MENTAL HEALTH
- MENTAL HEALTH EUROPE
- AUTISM SPEAKS
- MENTAL HEALTH POLICY CONSORTIUM - EU COMPASS FOR MENTAL HEALTH
- MINISTRY OF HEALTH OF THE REPUBLIC OF CYPRUS (MOH)
- MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVI CESKE REPUBLIKY (MZCR)
- AGENCE NATIONALE DE SANTE PUBLIQUE (ANSP)
- MINISTERE AFFAIRES SOCIALES ET DE LA SANTE
- MEDIZINISCHE HOCHSCHULE HANNOVER
- COMPANY OF PSYCHOSOCIAL RESEARCH AND INTERVENTION;
- PANEPISTIMIO PATRON
- AGENZIA NAZIONALE PER I SERVIZI SANITARI REGIONALI
- NARODOWY INSTYTUT GERIATRII REUMATOLOGII I REHABILITACJI
- MINISTERIO DA SAUDE - REPUBLICA PORTUGUESA
- NACIONALNI INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVJE
- UNIVERSITE LYON 1 CLAUDE BERNARD (FRANCE UCBL)
- ISTITUTO SUPERIORE DI SANITA (ITALY DI SANITA)
- NIWRSYTET MUEDYCZNY W LUBLINIE (POLAND UM)
- BYLGARSKO DRUZHESTOVO PO DEMENZII (BULGARIA)

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- HELSEDIRECKTORATE (NORWAY 1)
- MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT (NETHERLANDS),
- ETHNIKO KAI KAPODISTRIAKO PENEPISTIMIO ATHINON (GREECE)
- DEPARTMENT OF HEALTH (UK DEPT OF H)
- UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE DIN NORVEGIA - COMUNITATEA ACADEMICĂ REGIONALĂ PENTRU AUTISM, ADHD, SINDROMUL TOURETTE ȘI NARCOLEPSIA (RFM)

Activități desfășurate în anul 2021

Programul Național de Sănătate Mintală și Profilaxie în Patologia Psihiatrică

Având în vedere prevederile Ordinului 540 din 31 martie 2020 pentru modificarea și completarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 377/2017 privind aprobarea Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică pentru anii 2017 și 2018, cu modificările și completările ulterioare, **obiectivele** Programului Național de Sănătate Mintală și Profilaxie în Patologia Psihiatrică pentru 2021 sunt următoarele:

1. Prevenirea depresiei și suicidului;
2. Promovarea sănătății mintale la locurile de muncă;
3. Asigurarea accesului la programe de sănătate mintală specifice pentru copii și adolescenți;
4. Creșterea capacității sistemului de a aborda problematica consumului de alcool prin elaborarea și implementarea de intervenții specifice.
5. Creșterea nivelului de competențe ale specialiștilor care lucrează cu persoane cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate (TSA) și al calității serviciilor medicale acordate acestora;

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

6. Creșterea nivelului de abilități și cunoștințe ale părinților și familiilor persoanelor cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate.

Activități:

1. Activitate implementată în scopul prevenirii depresiei și suicidului: evaluarea intervențiilor realizate de medicii de familie care au beneficiat de instruire în domeniul prevenirii depresiei și suicidului în cadrul programului, în anii anteriori

Conform Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sănătate publică pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 377/2017, activitatea de prevenire a depresiei și suicidului urma să fie implementată în anul 2021 de către Spitalul Clinic de Neuropsihiatrie Craiova, județul Dolj. Indicatorul aferent acestei activități a fost de **100 de chestionare** aplicate medicilor de familie instruiți pentru depistarea depresiei și suicidului. Până la finalul anului 2021 au fost completate **0 chestionare**. Cheltuiala efectivă prevăzută a fost de **0 lei**.

2. Activitate implementată pentru promovarea sănătății mintale la locurile de muncă

Dezvoltarea activităților de terapie ocupațională în vederea favorizării măsurilor de recrutare, menținere sau reabilitare și reinserția profesională a persoanelor cu tulburări de sănătate mintală;

Indicatorul prevăzut pentru anul 2021 pentru programe intraspitalicești de reabilitare este de **6.800 de persoane**, iar în decursul anului au fost incluși în aceste programe un număr de **6.637 de persoane** beneficiare ale serviciilor de sănătate mintală. Costul mediu pentru aceste programe a fost de **60,92 lei**. Variația de cost/pacient de la o unitate la alta se datorează și tipurilor diferite de activități care se desfășoară în fiecare unitate – echipamente și materiale pentru activități de croitorie și tricotaj; echipament pentru dotarea unui spațiu pentru activități gospodărești; pentru activități de gradinărit; pentru activități sportive; teste, jocuri interactive, cărți destinate activităților desfășurate în activitățile pentru copii și adolescenți.

3. Activități implementate pentru asigurarea accesului la programe de sănătate mintală specifice pentru copii și adolescenți

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

3.1. Organizarea și desfășurarea unui program pentru prevenirea apariției tulburărilor de alimentație și a altor tulburări asociate la copii și adolescenți în județele Cluj, Bihor, Arad, Timiș, Caraș-Severin, Hunedoara.

Unitatea de implementare a programului pentru prevenirea apariției tulburărilor de alimentație și a altor tulburări asociate la copii și adolescenți a fost Spitalul Clinic de Neuropsihiatrie Craiova, județul Dolj. Indicatorul aferent acestei activități este de **1.800 de copii și adolescenți**, iar pe parcursul anului 2021 au fost instruiți **0 copii și adolescenți** în vederea prevenirii apariției tulburărilor de alimentație și a altor tulburări asociate.

3.2. Organizarea și desfășurarea unui program de instruire pentru dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor și adolescenților în vederea prevenirii tulburărilor anxioase și depresive în județele: Botosani, Iași, Vaslui, Bacău, Neamț, Vrancea;

Unitatea de implementare a programului pentru dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor și adolescenților în vederea prevenirii tulburărilor anxioase și depresive a fost Spitalul Clinic de Neuropsihiatrie Craiova, județul Dolj. Indicatorul aferent implementării programului de instruire pentru dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor și adolescenților în vederea prevenirii tulburărilor anxioase și depresive este de **1.200 copii și adolescenți**. În 2021 au fost instruiți un număr de **0 copii și adolescenți**. Nu au existat cheltuieli aferente acestui program.

3.3. Organizarea și desfășurarea unui program de instruire destinat părinților și familiilor în vederea dezvoltării abilităților sociale și emoționale ale copiilor;

Unitățile de implementare a programului de instruire destinat părinților și familiilor în vederea dezvoltării abilităților sociale și emoționale ale copiilor au fost: Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Săpoca - CSM pentru copii și secția de neuropsihiatrie infantilă, județul Buzău, Spitalul Județean de Urgență "Dr. Constantin Opreș" Baia Mare (CSM copii), județul Maramureș și Spitalul de Psihiatrie "Dr. Gh. Preda", Sibiu. Indicatorul aferent acestei activități a fost de **4000 de persoane**, iar pe parcursul anului 2021 au fost instruite **600 de persoane** în vederea dezvoltării abilităților sociale și emoționale ale copiilor. Cheltuiala efectivă prevăzută a fost de **60.000 lei**, cu un cost mediu realizat pe fiecare indicator de **100 lei**.

4. Activitate implementată pentru creșterea capacității sistemului de a aborda problematica consumului de alcool prin elaborarea și implementarea de intervenții

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

specifice: evaluarea intervențiilor realizate de medicii de familie care au beneficiat de instruire în domeniul prevenirii consumului de alcool în cadrul programului, în anul 2016

Conform Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sanatare publică pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 377/2017, activitatea de creștere a capacității sistemului de a aborda problematica consumului de alcool prin elaborarea și implementarea de intervenții specifice urma să fie implementat în anul 2021 de către Spitalul de Psihiatrie „Dr. Gh. Preda”, Sibiu. Indicatorul aferent acestei activități a fost de **50 de chestionare** aplicate medicilor de familie instruiți în domeniul prevenirii consumului de alcool, iar pe parcursul anului 2021 au fost completate **0 chestionare**. Cheltuiala efectivă prevăzută a fost de **0 lei**.

5. Activități implementate pentru creșterea nivelului de competențe ale specialiștilor care lucrează cu persoane cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate și al calității serviciilor medicale acordate acestora

Conform Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sanatare publică pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 377/2017, activitățile de instruire a consilierilor școlari urmau să fie implementate în anul 2021 de către Spitalul de Psihiatrie Titan „Dr. Constantin Gorgos” București.

5.1. Organizarea și desfășurarea unui program de instruire a consilierilor școlari, educatorilor, învățătorilor, asistenților sociali, asistenților medicali și medicilor de medicină școlară în vederea depistării și intervenției precoce în cazul tulburărilor de spectru autist și a orientării către specialiștii în sănătate mintală, precum și dezvoltarea abilității pentru un management adecvat al comportamentelor problematice ale acestor persoane;

Indicatorul aferent acestui program a fost de **600 de persoane** iar pe parcursul anului 2021 au fost instruite **0 persoane**. Cheltuiala acestei activități a fost **0 lei**.

5.2. Organizarea și desfășurarea unei campanii de conștientizare cu privire la importanța screening-ului pentru identificarea eventualelor deficiențe ale dezvoltării psihomotorii ale copilului care ar putea fi consecutive tulburărilor de spectru autist. Beneficiarii campaniilor de conștientizare sunt următoarele persoane din grupurile-țintă:

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

profesioniști din asistența medicală primară (medici de familie, pediatri), profesioniști din sistemul de educație preșcolar și preuniversitar (educatori, învățători, consilieri școlari);

Indicatorul aferent acestei activități a fost de **2.400 de persoane** informate în cadrul campaniei de conștientizare cu privire la importanța screeningului, iar pe parcursul anului 2021 au fost instruite **0 persoane**. Cheltuiala acestei activități fost **0 lei**.

6. Activități implementate pentru creșterea nivelului de abilități și cunoștințe ale părinților și familiilor persoanelor cu tulburări din spectrul autist și cu tulburări de sănătate mintală asociate

Conform Normelor tehnice de realizare a programelor naționale de sanatare publică pentru anii 2017 și 2018, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 377/2017, activitățile de instruire a consilierilor școlari urmau să fie implementate în anul 2021 de către Spitalul de Psihiatrie Titan „Dr. Constantin Gorgos” București.

6.1. Organizarea și desfășurarea unui program de instruire dedicat părinților și familiilor persoanelor diagnosticate cu TSA; se vor realiza 12 sesiuni săptămânale de grup pe o perioadă de 3 luni, pentru 4 grupuri de câte 10 părinți fiecare;

Indicatorul aferent acestui program este de **40 de persoane**, iar pe parcursul anului 2021 au fost instruite **0 persoane**. Cheltuiala acestui program a fost **0 lei**.

6.2. Organizarea și desfășurarea unei campanii de conștientizare cu privire la importanța screeningului pentru identificarea eventualelor deficiențe ale dezvoltării psihomotorii ale copilului care ar putea fi consecutive tulburărilor de spectru autist. Beneficiarii campaniilor de conștientizare sunt următoarele persoane din grupurile-țintă: părinții și aparținătorii copiilor cu TSA, ce vor fi încurajați să solicite la nivelul asistenței medicale primare (medic de familie, pediatru) servicii de screening.

Indicatorul aferent acestei activități este de **2.400 de persoane**, iar pe parcursul anului 2021 au fost instruite **0 persoane**. Cheltuiala aferentă acestei activități a fost **0 lei**.

Indicatorii fizici de eficiența au fost realizați numai în unitățile în care beneficiari sunt persoanele internate în structurile de psihiatrie, care implementează activitățile Programului Național de Sănătate Mintală și profilaxie în patologia psihiatrică.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

În contextul epidemiologic actual, respectiv limitarea numărului de cazuri de infectare cu virusul SarsCOV-2, atât a personalului cât și a beneficiarilor incluși în Programul Național de Sănătate Mintală și profilaxie în patologia psihiatrică, majoritatea unităților implicate în derularea acestui program s-au văzut în imposibilitatea de a-și desfășura activitatea, deoarece aceasta presupune preponderent interacțiune fizică, ceea ce contravine măsurilor impuse de autorități în cadrul stărilor de urgență sau de alertă. Așadar, unitățile în cauză au disponibilizat sumele aferente programelor sau activităților desfășurate.

Activități de comunicare cu instituții publice și private

- Răspunsuri la interpelări adresate de parlamentari și senatori Ministrului Sănătății pe teme precum: tulburarea de spectru autist, situații privind spitalele și centrele de sănătate mintală, depresie și suicid, substanțe etnobotanice, situația privind persoanele dispărute în România, etc.
- Elaborarea de răspunsuri la solicitări primite din partea instituțiilor guvernamentale și neguvernamentale prin care au fost furnizate informații din domeniul sănătății mintale.
- Elaborarea de răspunsuri către petenți la solicitarea Ministerului Sănătății.
- Răspunsuri la solicitările persoanelor fizice și juridice formulate în baza prevederilor OUG nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 233/2002, cu modificările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului nr. 1.723/2004 privind aprobarea Programului de măsuri pentru combaterea birocrăției în activitatea de relații cu publicul, cu modificările ulterioare;
- Răspunsuri la solicitările persoanelor fizice și juridice și ale mass media formulate în baza prevederilor Legii nr. 544 din 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public cu modificările și completările ulterioare.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

Proiecte cu finanțare europeană nerambursabilă

Creșterea competențelor profesionale ale personalului medical implicat în depistarea tulburărilor afective și prevenția comportamentului suicidal

Programul: Operațional Capital Uman 2014-2020 (POCU)

Data semnare contract: 27.12.2017

Data finalizare contract: 26.06.2021

Bugetul total al proiectului: 8.942.691,34 LEI (aprox 2 mil euro)

Obiectivul general al proiectului: îmbunătățirea nivelului de sănătate al populației și creșterea calității serviciilor medicale oferite către populație, în special în cele 7 regiuni mai puțin dezvoltate ale României, prin creșterea nivelului competențelor profesionale ale personalului angajat în sistemul public de sănătate mintală, în conformitate cu prevederile Strategiei Naționale de Sănătate, prin participarea la cursuri de formare profesională și schimburi de experiență și bune practici.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

1. competențe profesionale îmbunătățite prin cursuri de formare profesională acreditate, cu durată de 36 de ore, pentru 920 de cadre din sistemul medical public de sănătate mintală care lucrează cu adulți, din care 900 certificate (credite EMC);
2. competențe profesionale îmbunătățite prin participări la schimburi de experiență și bune practici internaționale pentru 120 de cadre din sistemul medical public de sănătate mintală;
3. 6 ghiduri și proceduri/ protocoale de lucru în domeniul sănătății mintale elaborate la nivel național pentru o practică unitară în domeniu, la standarde europene

Rezultate:

La finalul celor 3,5 ani de derulare a proiectului s-au obținut următoarele rezultate:

o 3 programe de formare cu credite EMC

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- o 1 program de formare cu credite COPSI
- o 6 curricule de formare realizate
- o 920 persoane (psihiatri (210), asistenți medicali (650), psihologi (60)) cu competențe profesionale îmbunătățite; Din cele 900 de persoane angajate în sistemul public de sănătate mintală, 90 de persoane, respectiv 10% vor fi din regiunea București Ilfov, iar 810 persoane, respectiv 90% vor fi din celelalte regiuni ale României (Sud-Muntenia, Sud-Est, Sud-Vest, Centru, Nord-Est, Nord-Vest și Vest).
- o 6 ghiduri și proceduri/protocoale actualizate, referitoare la modalitatea de abordare a bolnavilor, realizate la nivel național, la standarde europene, în vederea aplicării unitare la nivelul tuturor instituțiilor publice de sănătate din România;
- o 200 de structuri de sănătate mintală din sistemul public național informate asupra aplicării noilor standarde unitare prin intermediul ghidurilor/procedurilor/protocoalelor elaborate.

Stadiul derulării:

Prin nevoile identificate și soluțiile propuse proiectul a contribuit la implementarea unui program complex de măsuri de natură să îmbunătățească nivelul de competențe al profesioniștilor din sistemul de medical implicat în activități de sănătate mintală (cursuri de formare cu credite EMC și COPSI, pentru 920 de persoane din sistemul de sănătate publică, din care minimum 920 certificate și schimburi de experiență în țări ale UE pentru 120 de persoane). Cursurile propuse au fost acreditate EMC/COPSI, respectiv de cele 2 instituții competente și avizate în domeniul certificării și acreditării în domeniu.

Proiectul a stabilit direcții de acțiune a căror menire a fost să contribuie la atingerea obiectivelor din domeniul sănătății mintale, ca domeniu prioritar, așa cum sunt prezentate în Strategia Națională de Sănătate 2014 –2020 care își propune prin “Îmbunătățirea stării de sănătate mintală a populației, stipulând că “asigurarea sănătății mintale a populației presupune accesul la servicii adecvate și eficiente”. De asemenea a avut rolul de a contribui la soluționarea nevoii identificate prin Strategia Națională de Sănătate 2014 – 2020, respectiv aceea de a crește numărul de specialiști disponibili, de a spori calitatea serviciilor din spitalele de specialitate, de a schimba modelul prevalent de îngrijire în servicii spitalicești „învechit, necentrat pe client”

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

Într-unul modern, la standarde europene, centrat pe nevoile pacientului cu probleme de sănătate mintală.

Prin personalul medical care format - 920 de persoane - respectiv cca 1/5 din numărul de personal care lucrează în structuri de specialitate, și prin distribuția celor 6 Ghiduri și proceduri/protocoale distribuite la nivelul celor 442 structuri cu atribuții în domeniul sănătății mintale, calitatea serviciilor medicale în acest domeniu va crește și va avea o abordare unitară la nivel național, centrată pe nevoile pacientului.

Support for the Development of Community Mental Services for Children and Adolescents

Programul: EEA Financial Mechanism

Stadiul de implementare: în implementare; proiectul a fost semnat în data de 30.03.2021 cu numărul NT125

Bugetul total al proiectului: 12.000.025,00 LEI

Obiectivul general al proiectului este îmbunătățirea accesului la serviciile de îngrijire a sănătății pentru copiii cu tulburări de sănătate mintală.

Obiectivele specifice sunt:

OS1. Creșterea gradului de conștientizare și acordarea de sprijin membrilor comunității, părinților și profesioniștilor din domeniul asistenței medicale primare, educației și protecției sociale în tratarea și sprijinirea copiilor cu risc / tulburări de sănătate mintală;

OS 2. Servicii adecvate de tratament de intervenție timpurie acordate copiilor cu risc de a dezvolta tulburări de sănătate mintală;

Descrierea succintă:

Proiectul va contribui în mod direct la realizarea obiectivului principal al programului de finanțare - „Îmbunătățirea prevenției și reducerea inegalităților în sănătate”, prin creșterea gradului de conștientizare și îmbunătățirea capacităților membrilor comunității, părinților, profesioniștilor din domeniul asistenței medicale primare, educației și protecției sociale de a

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

sprijini copiii expuși riscului și/ sau cu tulburări de sănătate mintală, precum și prin facilitarea accesului la serviciile de îngrijire a sănătății pentru copiii cu tulburări de sănătate mintală.

Indicatori de rezultat

- 10.000 copii cu tulburări psihice cu acces îmbunătățit la servicii de sănătate mintală
- 1 studiu național efectuat asupra incidenței tulburărilor de sănătate mintală la copii și adolescenți, în special a tulburărilor de dezvoltare generalizată
- 8 standarde pentru serviciile comunitare de sănătate mintală elaborate și implementate
- 1500 copii diagnosticați cu tulburări de sănătate mintală
- 1500 copii diagnosticați cu tulburări de sănătate mintală care beneficiază de un tratament adecvat

Activități:

A1. Managementul proiectului;

A2. Campanie de conștientizare (dezvoltarea și implementarea unei campanii naționale de conștientizare cu privire la stigma ce însoțește diagnosticul de tulburare de sănătate mintală, ca principala barieră în accesarea serviciilor de suport;

A3. Dezvoltarea de abilități de educație parentală pozitivă pentru a ajuta părinții să identifice semnele timpurii de risc emoțional;

A4. Dezvoltarea competențelor profesioniștilor din sănătate, educație și protecția copilului de a identifica precoce și a referi copiii cu risc/cu tulburări de sănătate mintală, către serviciile de specialitate;

A5. Dezvoltarea competențelor profesioniștilor din sănătate mintală, în vederea tratării copiilor cu tulburări de sănătate mintală - tulburări de spectru autist, tulburări de atașament, tulburări de anxietate, ADHD, depresie;

A6. Realizarea unui studiu național în domeniul sănătății mintale a copiilor și adolescenților

A7. Elaborarea a 8 standarde pentru servicii comunitare de sănătate mintală;

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

A8. Creșterea capacității tehnice a centrelor comunitare de sănătate mintală precum și a CNSMLA (program pilot) în vederea sprijinirii de servicii complexe de sănătate mintală către 1500 de copii diagnosticați cu o tulburare de sănătate mintală;

A9. Comunicarea proiectului.

Stadiul derularii:

- *Au fost făcute demersuri pentru asigurarea resurselor umane necesare pentru implementarea proiectului.*
- *A fost finalizată achiziția echipamentelor IT.*
- *A fost finalizată achiziția produselor de papetărie birotică.*
- *În cadrul activității A2. a fost finalizată achiziția de servicii de realizare a campaniei de conștientizare. A fost realizat conceptul grafic și o medie de 15 postari lunar pentru rețeaua de socializare, care integrează elemente grafice și conținut informativ, în vederea susținerii derulării campaniei de conștientizare. Website-ul de proiect a fost finalizat, cu integrarea de elemente grafice și conținut informativ specific campaniei de conștientizare (articole în domeniul sănătății mintale a copiilor și adolescenților).*
- *În cadrul activității A3. a fost definitivată structura programului de educație parentală, ce vă sta la baza atelierelor de educație parentală pozitivă în cadrul cărora, părinții vor fi sprijiniți să dezvolte abilități de educație parentală pozitivă și să identifice semnele timpurii de risc emoțional. Astfel, principalele secțiuni ale programului de educație parentală vizează: caracteristici ale dezvoltării psihologice a copiilor pe etape de vârstă; semne timpurii de identificare a tulburărilor de sănătate mintală în fiecare etapă de vârstă; dezvoltarea de abilități socio-emoționale, ca principali factori de protecție împotriva apariției tulburărilor de sănătate mintală;*

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- *A fost definitivată structura manualului de instruire pentru cursurile de formare ce se vor derula în cadrul activității A4. Dezvoltarea competențelor profesioniștilor din sănătate, educație și protecția copilului de a identifica precoce și a referi copiii cu risc/cu tulburări de sănătate mintală, către serviciile de specialitate, astfel:*

Modul 1 Tulburări de atașament: 1/ Ce este atașamentul; 2/ Importanța relației de atașament; 3/ Tipuri de atașament; 4/ Atașamentul de-a lungul vieții; 5/ Atașament și traumă; 6/ Metode de prevenție și intervenție în mediul familial și școlar (4 capitole deja elaborate).

Modul 2 TSA: 1/ Date generale despre TSA; 2/ Teorii explicative despre apariția TSA; 3/ Caracteristici clinice în TSA; 4/ Afecțiuni comorbide cu TSA; 5/ Diagnosticul TSA; 6/ Principii de tratament; 7/ Evoluție și prognostic; 8/ Identificarea copiilor/adolescenților cu TSA în mediul educațional; 9/ Abordarea psiho-educatională și integrarea copilului cu TSA în grădinița; 10/ Abordarea psiho-educatională și integrarea copilului cu TSA în învățământ școlar și gimnazial; 11/ Integrarea copilului cu TSA din perspectiva respectării dreptului la educație (6 capitole deja elaborate).

Modul 3 ADHD: 1/ Definiții: ADHD, alte tulburări hiperchinetice; 2/ Teorii etiopatogenice legate de tulburările hiperchinetice; 3/ Corelații între ADHD și dezvoltarea psihică a copilului și adolescentului; 4/ Manifestări clinice ale ADHD; 5/ Diagnosticul ADHD; 6/ Tratament; 7/ Măsuri de ordin educațional / recomandări adresate specialiștilor din formele de învățământ; 9/ Exemplificări /Vignete de caz (5 capitole deja elaborate).

Modul 4 Tulburări de anxietate: 1/ Tulburări de anxietate la copil și adolescent – taxonomie și definiții; 2/ Cum se manifestă Tulburările de anxietate la copil și adolescent (preșcolar școlar, adolescent); 3/ Mecanismul tulburărilor de anxietate; 4/ Screeningul tulburărilor de anxietate; 5/ Cum și cine stabilește diagnosticul tulburărilor de anxietate la copil și adolescent; 6/ Abordarea terapeutică a tulburărilor de anxietate; 7/ Modalități de intervenție la clasă pentru preșcolari, școlari și adolescenți cu tulburări de anxietate (4 capitole deja elaborate).

Modul 5 Depresie: 1/ Concepte cheie despre depresia în copilărie și adolescență; 2/ Prevenția depresiei în rândul copiilor și adolescenților; 3/ Tulburările depresive în rândul copiilor – screening, evaluare, diagnostic; 4/ Mecanisme explicative și factori de risc; 5/ Intervenții în tulburările depresive adaptate mediului educațional; 6/ Psihoeducație și

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

recomandări pentru părinți; 7/ Psihoeducația în depresie destinată adolescentului (4 capitole deja elaborate).

- *A început elaborarea manualului de instruire pe baza căruia se va realiza dezvoltarea competențelor profesioniștilor din sănătate mintală, în vederea tratării copiilor cu tulburări de sănătate mintală - tulburări de spectru autist, tulburări de atașament, tulburări de anxietate, ADHD, depresie, în cadrul activității A5;*
- *În cadrul Activității A6. A fost finalizată achiziția serviciilor de elaborare studiu național. A fost elaborată metodologie de cercetare .*

Ca parte a metodologiei de cercetare, au fost dezvoltate următoarele instrumente:

- *Chestionar destinat părinților copiilor cu vârste cuprinse între 0-6 ani;*
- *Chestionar destinat părinților copiilor cu vârste cuprinse între 10-18 ani;*
- *Chestionar destinat copiilor cu vârste cuprinse între 10-18 ani;*
- *Chestionar destinat medicilor de familie;*
- *Chestionar destinat consilierilor școlari;*
- *Chestionar destinat medicilor de psihiatrie pediatrică;*
- *Chestionar destinat cadrelor didactice (învățător, profesor diriginte) care predau copiilor cu vârste cuprinse între 6-14 ani;*

Toate instrumentele au parcurs un proces de adaptare și validare științifică astfel încât datele culese să poată fi utilizate în elaborarea de articole publicabile în jurnale științifice.

Referitor la colectarea de date, au fost obținute următoarele rezultate:

Copii 10-18 ani - 805 chestionare realizate;

Parinti 0-5 ani - 480 chestionare realizate cu părinți despre 480 de copii

Parinti 6-18 ani - 745 chestionare realizate cu părinți despre 745 de copii

Diriginti/ invatatori - 275 realizate cu diriginți/ învățători și fișe despre 2750 de copii

Medici de familie - 226 realizate cu medici și fișe despre 901 copii

Medici specialisti - 30 chestionare autocompletate.

Consilieri școlari - 68 chestionare autocompletate.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

A fost depășit pragul de 5000 de copii incluși în analiză (cumulativ sunt 5681) ceea ce conferă o fidelitate mare datelor. (+/-1,3%).

- În cadrul activității A8. în perioada raportată (2021) a fost finalizată etapa de selecție a CSM partenerie, au fost semnate Acordurile de parteneriat (precedată de primirea acceptului de principiu al CSM privind participarea în cadrul proiectului), a fost angajat personalul support care va activa în perioada de implementare a proiectului în cadrul CSM partenerie.*
- În cadrul activității A9. Comunicarea proiectului – au fost întreprinse măsurile referitoare la publicitatea proiectului și a programului de finanțare. A fost realizat site-ul proiectului www.mintideschise.ro și pagina de facebook.*

Activitatea în domeniile contabilitate, financiar, salarizare și achiziții publice

Centrul Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog a beneficiat în anul 2021 de credite bugetare după cum urmează:

CAPITOL BUGETAR	BUGET INIȚIAL	BUGET DEFINITIV	DESCHIDERI DE CREDITE	BUGET CHELTUIT
Salarii	3.212.000,00	6.314.000,00	3.963.000,00	3.733.044
Bunuri și servicii	1.465.000,00	1.961.000,00	1.070.000,00	1.055.214
Cheltuieli de capital	0	0	0	0

- lei -

Activitățile preponderente executate în cadrul Serviciului Financiar-Contabilitate în perioada de referință au avut în vedere în principal îmbunătățirea activității de *gestionare a fondurilor publice*, fiind vizate următoarele aspecte:

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- 1) Administrarea conturilor de cheltuieli și efectuarea înregistrărilor contabile zilnice aferente operațiunilor de plăți aprobate de conducerea instituției, precum și efectuarea altor operațiuni dispuse de ordonatorul de credite pe bază de documente justificative și aprobate de persoanele împuternicite;
- 2) Analizarea conținutului angajamentelor legale și a altor documente primite pentru stabilirea plăților urgente în scopul evitării întârzierii acelor plăți care pot constitui potențiale baze de calcul de majorări pentru întârziere și/sau penalități, precum și respectarea termenelor de plată contractuale a tuturor plăților, în limita prevederilor bugetare aprobate;
- 3) Întocmirea lunară a notelor contabile, totalizarea rulajelor lunare, debitoare și creditoare din fișele de cont, stabilirea soldurilor pentru toate conturile, verificarea operațiunilor înscrise în aceste documente, introducerea lor în calculator și editarea balanței lunare de verificare, verificarea concordanței soldurilor din fișele de cont cu cele din balanțele de verificare și efectuarea eventualelor modificări;
- 4) Întocmirea și depunerea lunară și trimestrială a situațiilor financiare la Ministerul Sănătății – Direcția Generală Buget și Contabilitate în termenele stabilite prin actele normative în vigoare sau prin adresele primite de la această instituție;
- 5) Întocmirea lunară a statului de salarii și situația centralizată privind încadrarea la numărul de personal angajat aprobat, declarația 112 privind obligațiile de plată către bugetul de stat ;
- 6) S-a formulat aferent procedurii de transmitere a datelor privind veniturile salariale pentru personalul plătit din fonduri publice – L153 ; s-au actualizat și completat Registrele privind Declarațiile de Avere și Declarațiile de Interese, în conformitate cu prevederile legale, au fost scanate și trimise pentru a fi afișate pe site-ul instituției și s-a asigurat transmiterea în termenele legale în copii certificate pentru conformitate cu originalul ale acestor declarații la Agenția Națională de Integritate;

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- 7) Acordarea vizei de control financiar preventiv pentru toate operațiunile de plăți care produc modificări în cadrul patrimoniului instituției, conform dispoziției emise de ordonatorul de credite;
- 8) Rezolvarea corespondenței specifice Serviciului Financiar;
- 9) Întocmirea, elaborarea și fundamentarea bugetului de venituri și cheltuieli al C.N.S.M.L.A. pentru anul 2021 și a rectificărilor din cursul anului ale acestuia;
- 10) Centralizarea referatelor de necesitate primite pentru efectuarea de achiziții directe: papetărie, produse de curățenie și tonere;
- 11) Întocmirea lunară și raportarea anexelor conform aplicației Punctul Unic de Acces – Forexe;
- 12) Realizarea angajamentelor bugetare pentru efectuarea plăților conform aplicației CAB- Punct Unic de Acces.

Alte activități

- Participarea la Ședința grupului tehnic – Suport psihoemoțional- Programul Național de Suport pentru copii în contextul pandemiei Covid-19 “ Din grijă pentru copii” – iulie, august 2021
- Participarea la Ședința comitetului interministerial al Programului Național de Suport pentru copii în contextul pandemiei Covid-19 “ Din grijă pentru copii” – august 2021
- Participarea la Ședința privind mecanismele de decontare a terapiilor pentru copii cu sprijinul CNSMLA în cadrul Programului Național de Suport pentru copii în contextul pandemiei Covid-19 “ Din grijă pentru copii” – august 2021
- Participarea la Ședința comitetului interministerial al Programului Național de Suport pentru copii în contextul pandemiei Covid-19 “ Din grijă pentru copii” în vederea discutării unor propuneri legislative referitoare la program – august 2021

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- Vizitarea comunității Teen Challenge de la Grădiștea împreună cu directorul Direcției Generale de Medicină de Urgență și Sănătate Publică și managerul spitalului Sfântul Stelian. Vizită a avut ca obiectiv identificarea de modele de bune practici în abordarea dependentelor, modele care să stea la baza schimbărilor politicilor publice cu privire la tratamentul acestor afecțiuni – august 2021
- Participarea la Ședința de lucru privind nouă Strategie Antidrog 2022-2026 cu Agenția Națională Antidrog – august 2021
- Participarea la ședința cu managerii spitalelor de maximă siguranță având ca obiectiv identificarea problemelor din sistem și a potențialelor soluții – august 2021, octombrie 2021
- Participarea la întâlnirea cu ANPDCA care a avut ca obiectiv discuția despre un parteneriat multi-instituțional care să ducă la crearea unor standarde adecvate pentru unitățile medicale din sănătatea mintală – septembrie 2021
- Participarea la evenimentul “ Ziua internațională a dermatitei atopice”, organizat de COPAC -Coalitia Organizațiilor Pacienților cu Afecțiuni Cronice din România, pe tema dermatitei atopice și importanței echilibrului emoțional în gestionarea afecțiunii – septembrie 2021
- Participarea la Ședința de lucru la Secretariatul General al Guvernului privind normele de aplicare a Legii 448, articolul 12 – septembrie 2021
- Participarea la Ședința privind mecanismele de decontare a terapiilor pentru copii cu sprijinul CNSMLA în cadrul Programului Național de Suport pentru copii în contextul pandemiei Covid-19 “ Din grijă pentru copii” – octombrie 2021
- Participarea la evenimentul Mental Health 360, organizat de 360medical.ro – octombrie 2021
- Interviu Speranța TV, la emisiunea “Provocările vieții”, în care s-a discutat despre contribuția părinților la sănătatea mintală a copiilor și despre programul “Din grijă pentru copii” – octombrie 2021

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII CENTRUL NAȚIONAL DE SĂNĂTATE MINTALĂ ȘI LUPTĂ ANTIDROG

- Întâlnire cu Centrul de Resurse Juridice, având ca obiectiv crearea unui parteneriat între CRJ și CNSMLA – noiembrie 2021
- Întâlnire cu Asociația Aripă de Vis cu obiectivul creării unui parteneriat între asociație și CNSMLA – noiembrie 2021
- Participarea la conferința ARPCAPA – Psihiatrie Pediatrică – noiembrie 2021
- Participarea la ședințele de lucru privind Strategia de dezvoltare a Centrului Național de Sănătate Mintală și Luptă Antidrog, precum și definitivarea acesteia – octombrie-decembrie 2021